

Wat God rein gemaak het, mag jy nie onheilig ag nie

Met die woorde van die titel wat ek aan hierdie artikel gee, het 'n stem vanuit die hemel met Petrus gepraat. U sal die geleentheid nog onthou. Petrus het die hemel geopend gesien en 'n voorwerp soos 'n groot laken het na hom afgedaal. In die laken was al die viervoetige diere van die aarde en die wilde en kruipende diere en die voëls van die hemel. Rein en onrein deurmekaar, sou ons wou sê. Hier gebeur iets besonder. Die besondere daarvan laat ons al iets verstaan van die belangrikheid van die reinigingswette van die Bybel waaroor die redaksie gevra het dat ek iets sou skryf.

Rein en onrein

Veral in die eerste vyf boeke van die Ou Testament (Pentateug) lees ons van die onderskeid wat gemaak word tussen rein en onrein. Die bronne van onreinheid word aangedui, bv. bloed. Kontak daarmee moes vermy word. Met party ander wette word die prosedures gereël waarop reiniging verkry kan word ná kontak met iets onreins. Hierdie wette wou die Israëliete daarvan bewaar om enige vorm van onreinheid op te doen.

Die oortreding van die reinigingswette was só ernstig dat dit die teenwoordigheid van die Here by sy volk selfs in die gedrang kon bring. Die land Kanaän kon ook verontreinig word wanneer die reinigingswette nie nagekom word nie. Die gevolg sou wees dat die volk nie meer in die land kon woon nie. Ons weet dat dit gebeur het toe die volk uiteindelik in ballingskap moes gaan. Die reinigingswette het die hele lewe van die volk Israel deurtrek. Wette het betrekking gehad op onder andere hul seksuele lewe, onderskeid tussen man en vrou, eet- en wasgewoontes en die onderskeid tussen verskillende maande en mense.

In Levitikus word byvoorbeeld seksuele omgang tussen nabye familie- en gesinslede verbied (Levitikus 18). Seksuele omgang tussen man en vrou tydens die vrou se menstruasie tydperk verontreinig. Volgens Levitikus 19:31 kan 'n besoek aan die waarsêer jou in onreinheid laat. Levitikus 11 verbied die Israëliete om kos wat onrein verklaar is, te eet. Vandaar Petrus se afwysende reaksie toe hy van die stem uit die hemel te hore kry dat hy van al die diere in die "laken" wat uit die hemel neergedaal het, moes eet! Die oortreding van hierdie reinigingswette sou die oorsaak wees dat die volk Israel nie heilig is soos die Here hulle God heilig is nie.

'n Heilige volk

In Exodus 19:6 lees ons vir die eerste keer in die Bybel dat die volk Israel 'n "heilige" volk genoem word. Die heiligheid van die volk het te doen gehad met die feit dat hulle by die berg Sinai (opnuut) deur die Here verkies was om sy besondere volk te wees. Israel se heiligheid was veral daardie kenmerk wat hulle van al die ander volke onderskei het. Vanaf Exodus 3 word "heiligheid" verbind aan die "kennis van die Here". Heiligheid is die gevolg van die ken van die Here wat heilig is. Wanneer Israel ook ná hul verlossing uit Egipte "heilig" genoem word, wil dit hulle beskryf in hulle genadeverhouding tot die Here wat heilig is. Naas die tema van die bevryding uit die verdrukking in Egipte, is sekerlik die tema van die ken van die Here as die Heilige in Exodus die belangrikste motief (tema). Vandaar die groot klem vanaf Exodus op die volk se heiligheid.

Hierdie heilige volk kry ook hulle identiteit in hulle onderskeiding van al die ander volke. Israel is "anders" as al die ander volke. Israel moes, tussen al die "onrein" nasies, 'n heilige volk wees. Tussen al die volke van die aarde, moet Israel 'n "koninklike priesterdom" wees. Hulle is 'n unieke volk. God se volk. Dit laat die Here tot uitdrukking kom deur al die reinigingswetgewing wat elke

klein aspek van die lewe van sy volk deurtrek. Reiniging in Israel het te doen gehad met hulle genadeposisie as volk van die Here. Dit het te doen gehad met hulle verhouding en taak teenoor al die ander volke van die wêreld. Dit het hulle ook in 'n bepaalde verhouding geplaas tot die hele skepping van die Here. Die reinigingswette het die gewone dag-tot-dag-aspekte van die volk se lewe deurtrek. Dit het hulle nie geïsoleer nie, maar juis in die kollig geplaas! Hulle het in die genadelig wat van God afstraal, gestaan, daarom was hulle heilig.

Lewe met die heilige Here

Soms kry 'n mens die indruk dat die lewe in Israel, met al die reinigingswette, die lewe erg versmal en byna onmoontlik gemaak het. Niks is verder van die waarheid nie! Talle teoloë het al 'n verklaring vir al die reinheidswette probeer gee. Tog bevredig dit glad nie. Die wette word eenvoudig gegee sonder dat 'n verduideliking van die onderliggende beginsel daaragter gegee word. Op grond waarvan word diere byvoorbeeld as rein en ander as onrein verklaar? In die Skrif self kry ons geen verklarings nie. Dit was en is steeds vir baie 'n ope uitnodiging om daaroor te gaan spekuleer.

Van die redes wat gegee word, het natuurlik te doen met moontlike motiewe rondom higiëne. Varke kry op hierdie manier somer maklik die reputasie as 'n vuil dier. Enige goed opgevoede vark sal natuurlik hierteen protesteer, want heelwat "rein" diere het gewoontes en leefpatrone wat ten minste net so onhigiënies is as dié van die vark. Die higiëne van die vark word meer deur die varkboer as deur die arme vark self bepaal!! Dan verloor ons oog daarvoor dat dit juis die Here is wat deur sy eie teenwoordigheid onderskeid maak tussen rein en onrein.

Onderskeid tussen rein en onrein

Wat het gebeur wanneer iemand onrein was? Reinheid het veral te doen gehad met die ontmoeting met die Here op die heilige ontmoetingsplek, die tabernakel (en later die tempel). Iemand wat onrein was, was uitgesluit van die ontmoeting met die Here in die vergadering van die volk van die Here. Die onreines was uitgesluit van die priesterlike seën en alles wat saamgehang het met die diens van die priesters. In bepaalde gevalle van ernstige onreinheid kon jy selfs buite die woonplek van die volk tereggekome het. Onreinheid is dikwels (maar nie altyd nie) verbind aan sondes. Hoe dan ook, deur die onderskeid tussen rein en onrein word 'n bewussyn gekweek van die sondigheid van die volk wat saam met die genadige en heilige Here leef.

Jesus en onreinheid

Tydens die lewe van Christus op aarde word die onreinheid van mense tot niet gemaak wanneer hulle in aanraking met Hom kom. Een van die bekendste voorbeelde is die vrou wat aan bloedvloeiing gely het. In Matteus se beskrywing van die voorval word spesifiek genoem dat sy al vir twaalf jaar gely het onder haar probleme rondom haar menstruasie. Vir twaalf jaar onrein (Matteus 9:20 e.v.)!! Die lewe as deel van die volk van die Here was vir haar geen vreugde meer nie. Sy het geen toegang tot die tempel gehad nie. Gemeenskap in die huwelik was uitgesluit. By die feeste van Israel kon sy op die meeste toeskouer wees, maar in elk geval geen deelnemer nie.

Hierdie vrou kry nie eers die geleentheid om met Jesus self in aanraking te kom nie. Sy slaag daarin om naby genoeg te kom sodat sy Jesus se kleed kon aanraak. Vir hierdie vrou word daar reinheid en vreugde gegee in haar kontak met Jesus. Geloof in Hom bring haar onreinheid tot 'n einde!

Hierdie voorval vind plaas terwyl Jesus op pad was na die huis van 'n owerste wie se dogter gesterf het. Jesus neem alle rou en droefheid en onreinheid wat gepaard gegaan het met die dood in Israel weg! Hy stuur die rouklaers wat te kere gaan, weg. Jesus bring die volle gemeenskap met die heilige God tot by ons. By Hom is reinheid te kry.

Uiteindelik kan hierdie reinheid wat by Jesus te kry is, ook aan ander volke uitgedeel word. Hulle wat voorheen as onrein deur die Here verklaar is, word nou deelnemers in die reinheid van God se

genade. Petrus se aanvanklike huiwering om in die huis van 'n "onreine" te kom, word oorwin deur die werk van die Heilige Gees van die Here.

Vreugde word aan mense uitgedeel – nie net in Israel vir 'n voorheen bloedvloeiende vrou en 'n klomp rouklaers nie, maar ook vir gelowiges uit ander nasies wat hul toevlug tot Christus neem. Hoofman Cornelius, saam met die mense wat in sy huis was, deel in die volheid van die Gees wat oor hulle uitgestort word en hulle volledig vir die diens aan die Here heilig. Deur kontak met Jesus van Nasaret word mense geskik gemaak vir toegang tot die samekomste van die mense wat aan die Here behoort. Hulle mag in die vreugde van reinheid wat gegee word, leef!!

E Viljoen

© 2013

www.christelikebiblioteek.co.za